

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3031

av Christer Nylander m.fl. (FP, M, C, KD)

med anledning av prop. 2014/15:45 Utbildning för nyanlända elever – mottagande och skolgång

---

### **Förslag till riksdagsbeslut**

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kravet på obligatorisk kartläggning av nyanlända elever bör utökas till att gälla även sexåringar och ungdomar upp till 18 år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om maxtid i förberedelseklass och kontinuerlig utvärdering av nyanlända elevers möjligheter att gå över i ordinarie klass.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att genomföra en nationell satsning på förberedelseklasser i språk på intensivnivå för nyanlända elever.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Skolverket i uppdrag att utreda hur vi kan höja lärarnas kompetens och sammanställa och sprida kunskap om forskning och framgångsrika undervisningsmetoder för att undervisa nyanlända elever så att det kommer alla skolor till del.

### **Motivering**

En snabbare och mer effektiv integration är central för att fler nyanlända ska kunna känna sig som – och bli – en del av det svenska samhället. För att detta ska bli verklighet krävs ytterligare åtgärder, vi behöver inte minst öppna fler vägar till jobb och det måste bli enklare att få sin utbildning och kompetens validerad. Ytterligare åtgärder behövs också i skolan som måste stå bättre rustad att ta emot och möta och matcha de nyanlända elevernas förkunskaper och behov.

Nyanlända elever är en mycket heterogen grupp. Alla nyanlända elever har sin individuella berättelse, de kommer från olika kulturer och har olika erfarenheter. Några har gått en längre tid i skolan och några har gått en kortare tid. Några elevers skolgång påminner om den svenska skolgången och några skiljer sig mer åt. Gemensamt har de att de har flytt undan krig, förtryck och tortyr och gemensamt med svenskfödda elever har de att de har en lika stor rätt till kunskap och undervisning.

Tyvärr stöter nyanlända elever på hinder som gör att eleverna inte får bästa möjliga förutsättningar för att ta in undervisning och kunskap. Ett sådant hinder är att många skolor är dåligt förberedda på att bedöma, kartlägga och undervisa eleverna utifrån deras förkunskaper och behov. För att öka de nyanlända elevernas möjligheter att snabbt komma in i den svenska skolan föreslår vi åtgärder som ger eleverna rätt stöd och rätt undervisning. Vi föreslår därför att kravet på obligatorisk kartläggning utökas till att gälla även 6-åringar och ungdomar upp till 18 år.

En obligatorisk kartläggning möjliggör för skolorna att mer exakt kunna matcha in elevens förkunskaper mot årskurserna och också kunna sätta in rätt stöd och hjälp i rätt tid. På så sätt får eleverna redan från start bästa möjliga förutsättningar för att tillgodogöra sig undervisningen och få en bra start i livet.

Oavsett bakgrund och bildningsnivå är kunskaper och färdigheter i det svenska språket grundläggande för att kunna studera i Sverige, arbeta och på andra sätt integreras. Vi föreslår därför att förberedelseklasserna som sådana ska ha stort fokus på att snabbt och effektivt ge de nyanlända eleverna grundläggande kunskaper i det svenska språket. Vi föreslår därför att regeringen ser över möjligheten att genomföra en nationell satsning på förberedelseklasser i språk på intensivnivå för nyanlända elever.

Målet ska vara att de nyanlända eleverna – genom denna förberedelseklass – så snabbt som möjligt, och med bästa möjliga förutsättningar, ska kunna gå vidare till ordinarie undervisning.

Varje elev har olika behov och förutsättningar, vilket gör en tidsbegränsad maxtid i förberedelseklass problematiskt. En maxtid på två år riskerar att bli norm istället för att vara just en maxtid. Vi föreslår därför ett krav på att elevernas kunskaper och möjligheter att gå vidare till ordinarie undervisning fortlöpande skall utvärderas.

En viktig del i det övergripande målet – att ge alla nyanlända elever bästa möjliga förutsättningar för att klara kunskapskraven – är också att säkerställa att skolan möter elevernas undervisningsspecifika behov på rätt sätt. Lärarna behöver rustas bättre för att möta detta behov. Det finns en hel del forskning på vilka undervisningsmetoder som är mer framgångsrika för att främja språkutvecklingen och det finns skolor som redan idag har bra resultat och hög kompetens. Vi vill därför ge Skolverket i uppdrag att utreda hur vi kan höja lärarnas kompetens, sammanställa och sprida kunskap om forskning och

framgångsrika undervisningsmetoder för att undervisa nyanlända elever så det kommer alla skolor till del.

Med dessa förslag ser vi till att täppa till de luckor och hinder som nyanlända elever möter idag. Förslagen bidrar till att förbättra förutsättningarna för nyanlända elever att så snabbt som möjligt kunna ta del av den ordinarie undervisningen. På ett övergripande plan bidrar också dessa förslag till att fler nyanlända blir bättre rustade och får bättre möjligheter till en bra start i livet.

*Christer Nylander (FP)*

*Camilla Waltersson Grönvall (M)*

*Ulrika Carlsson i Skövde (C)*

*Annika Eclund (KD)*